

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 17 травня 2023 року

№ 163/6

Про проект Закону України
(реєстр. № 9283 від 10.05.2023)

Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув, відповідно до предметів відання, проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання діяльності у сфері охорони життя та пошуку і рятування людей на морі (реєстр. № 9283 від 10.05.2023), внесений Кабінетом Міністрів України.

Метою законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці, є створення законодавчих передумов для забезпечення постійної готовності до надання допомоги людям, які зазнають лиха у відкритому морі, відповідно до зобов'язань України за міжнародними багатосторонніми договорами у сфері торговельного мореплавства як держави прапора та прибережної держави: на державному рівні, а також на українських морських суднах.

Проектом Закону передбачається внесення змін до Кодексу торговельного мореплавства України, Повітряного кодексу України, Кодексу цивільного захисту України, законів України «Про транспорт», «Про внутрішній водний транспорт», «Про морські порти України», «Про державний кордон України» та «Про Державну прикордонну службу України».

До Кодексу торговельного мореплавства України вносяться зміни, пов'язані з:

визначенням відповідно до міжнародних договорів у цій сфері таких понять, як діяльність з пошуку і рятування на морі, пошуково-рятувальне судно, пошуково-рятувальна одиниця, лихо на морі, операція з пошуку і операція з рятування на морі, морський пошуково-рятувальний центр, морський рятувальний підцентр, міжнародний сигнал про лихо та інших;

визначенням у статті 14 Кодексу «Колізійні норми» меж акваторії моря (пошуково-рятувального району України), у якій застосовуються норми Міжнародної конвенції про пошук і рятування на морі 1979 року і Угоди про

співробітництво причорноморських держав з пошуку та рятування на Чорному морі 1998 року;

деталізацією обов'язків судовласника із охорони людського життя на морі; регламентацією дій капітанів українських морських суден під час лиха або загрози лиха на морі;

обов'язком капітана українського морського судна подавати міжнародний сигнал лиха та заборони такого подання за інших обставин;

доповненням розділу IX Кодексу новою главою 8 «Пошук і рятування людей на морі», яка включає 6 нових статей: «Визначення діяльності з пошуку і рятування людей на морі», «Організаційні засади пошуку і рятування людей на морі. Національна система пошуку і рятування на морі», «Морська пошуково-рятувальна служба», «Повідомлення про лихо на морі», «Координація операцій з пошуку і рятування людей на морі», «Фінансування діяльності з пошуку і рятування людей на морі».

Проектом акта вносяться зміни до статті 113 Повітряного кодексу України, в якій посилення на національну систему пошуку і рятування на морі приводиться у відповідність до норм Кодексу торговельного мореплавства України, що передбачені цим проектом, а також уточнюються інші норми, пов'язані з пошуком і рятуванням людей.

У Законі України «Про транспорт» до статті 15 «Організація роботи транспорту у надзвичайних умовах» та статті 24 «Морський транспорт і його склад» законопроектом вносяться зміни, пов'язані з діяльністю з пошуку і рятування людей на морі.

Зміни до Закону України «Про державну прикордонну службу України» спрямовані на доповнення компетенції Держприкордонслужби функціями, які вона виконує з метою надання допомоги людям, що зазнають лиха на морі.

Зміни до законів України «Про державний кордон України» і «Про внутрішній водний транспорт», Кодексу цивільного захисту України спрямовані на застосування єдиного термінологічного та змістовного підходу до регулювання взаємовідносин у сфері охорони людського життя на морі, функціонування національної системи пошуку і рятування людей на морі.

Державна служба України з надзвичайних ситуацій зауважила, що у запропонованому проекті Закону змінами до Повітряного кодексу України та Кодексу цивільного захисту України організацію авіаційного пошуку і рятування, зокрема і поза межами території України, пропонується покласти на єдину державну систему цивільного захисту. Така пропозиція суперечить визначенням Кодексом цивільного захисту України функціям та медам відповідальності єдиної державної системи цивільного захисту.

Відповідно до статті 4 Кодексу цивільного захисту України цивільний захист – комплекс заходів, які реалізуються на території України (межі території України визначаються державним кордоном України). З огляду на це покладання на єдину державну систему цивільного захисту функцій з авіаційного пошуку і рятування поза межами території України суперечить положенням Кодексу цивільного захисту України, тому зміни до Повітряного кодексу України та

Кодексу цивільного захисту України у запропонованій редакції прийнятими бути не можуть.

Враховуючи викладене, Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Комітету з питань транспорту та інфраструктури внести на розгляд Верховної Ради України пропозицію проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання діяльності у сфері охорони життя та пошуку і рятування людей на морі (реєстр. № 9283 від 10.05.2023), внесений Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Рішення направити до Комітету з питань транспорту та інфраструктури.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

